

[Olja Tsironian/Goran Borković](#)

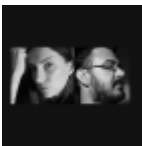
└ Pet, 16/09/2022 - 12:09

- 0
- 0
- 0

[Arhiva +](#)

-
-
-

[Olja Tsironian/Goran Borković](#)

└ Pet, 16/09/2022 - 12:09

-

Pregled

Uredi

Prati

Pozicija

[Mogu me ubiti ako dam intervju!](#)

Gradovi Mariupolj i Herson na jugu Ukrajine pod okupacijom su ruskih snaga od početka ožujka. U usporedbi s razorenim Mariupoljem, Herson se nije pretvorio u hrpu kamenja. Pokušala sam pronaći ljude koji će reći istinu: što se zapravo događa u gradovima u kojima dominiraju ruske zastave.

"Mogli bi me ubiti ako dam intervju."

"Ne želim, ako kažeš nešto protiv Rusije, onda će te vezati. I još moram ići u Mariupolj."

"Moji roditelji su u Hersonu, bojim se za njihove živote."

"Dok su moji rođaci u Mariupolju, suzdržat ću se od intervjuja, to je vrlo opasno."

Takve sam odgovore dobila od stanovnika okupiranih gradova.

Samo je Dima iz Hersona odlučila ispričati kako živi u gradu koji su zarobili ruski vojnici. Od prvog dana rata pa do sada, ona je tu.

Dimina priča

"Ja sam Dima, imam 23 godine. Rano ujutro probudili su me riječima: 'Rat je počeo!' U daljini su se čule eksplozije, zavijale su sirene... Tresla sam se od prve sekunde. Moja obitelj htjela je pobjeći u Zapadnu Ukrajinu, ali smo se bojali panike i prometnih gužvi. Odlučili smo pričekati u nadi da će s Hersonom sve biti u redu. I ubrzo shvatili da smo jako pogriješili.

Prvih dana rata vodila se bitka za Antonovski most*, neprestano su se čule eksplozije. Tjedan dana kasnije Rusi su se probili. Dobro se toga sjećam; napredovanje prema gradu bilo je tako glasno kao da je počeo smak svijeta. Kad je vojska ušla u stambena naselja, zatresli su nam se zidovi. Granate su udarale pokraj nas. Bio je to vjerojatno najglasniji zvuk koji sam ikad čula!

Tada su počeli napadati naše područje. Pucali su izravno na stambenu zgradu, nekoliko je granata uletjelo u kuće udaljene kilometar od nas. Na vijestima sam čula da se bila bitka između teritorijalne obrane i okupatora. Svi pripadnici obrane poginuli su u parku kojim sam često šetala. Ne znam hoću li njime moći hodati kao prije.

Granata je doletjela 200 metara od naše kuće. Razbila je prozore na svakoj zgradi, izrešetala kantu za smeće i pretvorila je u cjedilo, ubila nekoliko prolaznika. Sada je na tom mjestu rupa promjera oko metar. Prolazim i gledam u to svaki dan.

Život pod okupacijom

Nakon brutalnog granatiranja nastalo je zatišje. Nismo znali što se događa jer je 29. ožujka prekinut internet i svaka komunikacija. Pričalo se da su kablovi oštećeni. Vladala je potpuna glad za informacijama. Sakrili smo se doma u hodniku po pravilu dva zida. Moji susjedi sišli su u podrum, a neki su otišli u sklonište udaljeno pet minuta od kuće. Nismo riskirali – ako ga pogodi raketa, zatrpat će sve i ostat ćemo pod ruševinama. Nekoliko dana kasnije – okupirali su nas Rusi.

Vladala je strašna nestašica hrane i lijekova. Imala sam dobru zalihu namirnica pa je moja obitelj bila zbrinuta. Nakon tjedan dana sve se, međutim, polako uvozilo s Krima. Internet je dolazio od krimskog pružatelja usluga.

Ujutro je puno ljudi na ulicama – nema gužve. Građani idu na ad hoc tržnice i trguju svime – tko što ima. Cijene nekih artikala porasle su tri puta, ali se mnogo toga još može kupiti po normalnoj cijeni. Sva ova akcija traje do 15 sati, a onda je grad prazan. Kao da umre. Ponekad Rusi dijele humanitarnu pomoć. Kažu da će se uskoro otvoriti krimski supermarketi.

Cenzura tijekom rata

Okupatori su imali popise s kojih su tražili vojsku, aktiviste i dragovoljce. Nisam vidjela da se dira civilno stanovništvo iako je u početku bilo divlje i zastrašujuće. Prijatelji su odlazili na sastanke s okupatorima, ali nitko nije ubijen. Glavno je bilo sjediti i šutjeti.

Najopasnije je sada iznijeti svoje mišljenje. Ako se bunite na ulici ili sudjelujete na skupovima, doći će vam. Imam prijatelje kojima se to dogodilo. Ne znam što je s njima bilo poslije.

U gradu postoji mnogo kontrolnih točaka. Osvajači nas pregledavaju, traže tetovaže. Za svaku tetovažu na tijelu odvođe ljude na ispitivanje, pitaju za značenje... Moj djed vidio je kako su nekog tipa izveli iz autobusa zbog tetovaže duge. Također provjeravaju telefone: ne možete držati ukrajinske vijesti u instant *messengerima*, komentirati članke ili imati fotografije na temu Ukrajine.

Prijatelj je lajkao neku ukrajinsku objavu na društvenim mrežama pa su ga Rusi upozorili da će mu sljedeći put pucati u telefon. Dobro ako je samo u telefon!

Smijemo prošetati gradom. Posvuda ima bodljikave žice, vojne opreme, karaula, posebno u centru. Umjesto vrtića i škola, tamo su sada sjedišta okupatora. Isprva smo dobili kartu s njihovim "staništima". Toliko je gledamo da je prestala biti strašna. Ljudi su navikli na eksplozije. Već možemo raspoznati tip naoružanja koje koriste. Često čujemo eksplozije iz Černobajevke, vjerojatno svaka dva, tri sata.

O evakuaciji

Ne želim živjeti u okupaciji, psihički se pripremam za polazak. A to je teško putovanje Krimom, barem četiri dana autobusom, milijun provjera i ispitivanja. Moram očistiti telefon i ne izazivati sumnju kod Rusa. Nerealno je ići na stranu Ukrajine, stalno je granatiraju. Ali nije lako otići ni preko Krima. Moji poznanici nisu prošli kontrolu, iz nejasnih razloga vojska ih jednostavno nije pustila da izađu. Prenoćili su u blizini i pokušali ponovo sutradan – propustili su još jednu smjenu.

Sada je najgora neizvjesnost. Ne znam što je sljedeće. Bojali smo se da će Herson biti razoren kao Mariupolj, ali smo relativno imali sreće. Imamo hrane, vode i ne umiremo od gladi. Samo, u gradu nema posla, ima mnogo potrebitih koji na ulicama traže hranu i novac, ispisuju natpise tko što može i traže bilo kakav posao.

Svi moji prijatelji su otišli. Ostala sam sama s obitelji. Umjesto pozdrava, kažu: 'Jesi li još tu? A kad ćeš otići?' Psihički se pripremam za odlazak iako je jako teško i fizički i psihički. Ali mislim da ću se ipak odlučiti. Uostalom, na kraju, ako raketa uleti u vašu kuću, onda nije važno čija će biti – ruska ili ukrajinska."

Nadam se da će Dima biti dobro nakon ovoga. Jer hodala je tankom linijom, na kojoj se riječi kažnjavaju smrću.

*Strateški objekt – most preko Dnjeptra do Hersona

Tekst je nastao u okviru Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama koji provodi Agencija za elektroničke medije.

Mjesto Zatoka nedaleko od Odese nakon ruskog bombardiranja krajem kolovoza

Foto: EPA/STR

[Dodaj Forum u zajednici](#) 3346 čitanja

Impressum

Forum.tm | Nakladnik: neprofitna udruga Dom kulture Zagreb | Adresa: Nova cesta 115, 10000 Zagreb | email: domkulturezagreb@gmail.com | Uredništvo: Dom kulture Zagreb

TKO? Nefitna udruga Dom kulture **ŠTO?** Forum.tm, prostor za slobodne ljude i one koji to žele postati **KADA?** Jučer, danas, sutra **GDJE?** www.forum.tm **ZAŠTO?** Da bi stvari bile jasnije

[Veronika Rešković](#) dobitnica je nagrade "Marija Jurić Zagorka" za internetsko novinarstvo u 2014. godini, koju dodjeljuje Hrvatsko novinarsko društvo, za seriju tekstova objavljenih na Forum.tm-u.

Oleg Maštruko dobitnik je nagrade "SAP Božo Težak" za najbolji tekst s područja informatike i komunikacija u 2014. godini. Tekst "[Od Milanovićevih sastanaka po SAD-u korist bi možda mogle imati isključivo tvrtke koje posluju s državom](#)" objavljen je na Forum.tm-u.

Portal Forum.tm financijski podupire [Agencija za elektroničke medije](#)

